

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

07.06.2019 № 03-1717

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Парубію А. В.

Про результати аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

На засіданні Рахункової палати 19.03.2019 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Державній службі України з надзвичайних ситуацій на придбання пожежної та іншої спеціальної техніки вітчизняного виробництва, і за підсумками обговорення прийнято рішення (копії рішення і Звіту додаються).

На виконання вимог частини першої статті 37 Закону України "Про Рахункову палату" інформуємо.

Державна служба України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС) як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ, забезпечує реалізацію державної політики, зокрема, у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб.

У 2017–2018 роках ДСНС здійснювалися пожежно-рятувальні заходи за майже 162 тис. зафіксованих пожеж. Врятовано 4 712 людей, у тому числі 594 дітей, та матеріальних цінностей на суму більше 20 млрд гривень. Унаслідок зафіксованих пожеж у вказаний період загинуло 3 775 людей та 2 989 тис. травмовано. Матеріальні збитки від пожеж, за оцінкою ДСНС, становили понад 16 млрд гривень.

Разом з тим аудит засвідчив, що оперативне реагування пожежно-рятувальних підрозділів ДСНС на можливі пожежі та інші небезпечні події є ускладненим, зокрема, через неналежне матеріально-технічне забезпечення, недостатню кількість та мінімальну штатну чисельність таких підрозділів. Недостатньо розвинутою є і система добровільних та місцевих комунальних пожежних команд.

Так, 80 відс. техніки, наявної у пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС на початок 2017 року, підлягало списанню. Законодавчо визначені обсяги фінансування у 2017–2018 роках дали можливість ДСНС оновити лише 5 відс. такої техніки. За розрахунками аудиторів, за таких умов фінансового забезпечення

на повне технічне переоснащення державних пожежно-рятувальних підрозділів необхідно не менше 20 років. Існує потреба і в створенні більше однієї тисячі пожежно-рятувальних підрозділів для гасіння пожеж у сільській місцевості (переважно місцевих пожежних команд) та близько двохсот пожежно-рятувальних підрозділів ДСНС у містах, де відбувається інтенсивна забудова територій. При цьому створення таких пожежно-рятувальних підрозділів є можливим лише за умов належного їх матеріально-технічного та кадрового забезпечення.

Рахункова палата за результатами зазначеного аудиту рекомендує Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо розробки та ухвалення загальнодержавної цільової програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, оскільки дія відповідної загальнодержавної цільової програми (Закон України від 07.06.2012 № 4909-VI) завершилася у 2017 році. При цьому більшість завдань і заходів залишилися нереалізованими, зокрема і в частині забезпечення підрозділів ДСНС пожежною та іншою спеціальною технікою (відповідно до заключного звіту ДСНС про виконання програми у 2013–2017 роках в цілому виділено 802,5 млн грн, або лише 6,5 відс. передбаченого обсягу).

Крім того, для недопущення послаблення готовності до запобігання та для ефективного реагування на надзвичайні ситуації, підвищення рівня безпеки населення, Кабінетові Міністрів України рекомендовано вжити заходів щодо збільшення обсягів фінансового забезпечення на технічне переоснащення пожежно-рятувальних підрозділів ДСНС, технічне оснащення і функціонування місцевих та добровільних пожежно-рятувальних підрозділів.

Рахункова палата також вважає за необхідне, враховуючи значну потребу у пожежній та іншій спеціальній техніці як для технічного переоснащення існуючих пожежно-рятувальних підрозділів, так і оснащення новостворюваних, рекомендувати Кабінетові Міністрів України розглянути питання про врегулювання на законодавчому рівні державної підтримки та стимулювання вітчизняного виробника до розробки та випуску новітньої пожежної та іншої спеціальної техніки, а також визначення критеріїв віднесення пожежної та іншої спеціальної техніки до категорії "вітчизняне виробництво".

Необхідно також удосконалити норми Кодексу цивільного захисту України, зокрема, в частині визначення повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту (Міністерства внутрішніх справ України), та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики в цій сфері (ДСНС), оскільки чинна норма Кодексу (частина друга статті 17) такі повноваження покладає на один центральний орган виконавчої влади.

Законодавчого врегулювання потребують і питання матеріально-технічного забезпечення підрозділів місцевої пожежної охорони, зокрема в новоутворених об'єднаних територіальних громадах. Крім того, в умовах обмеженого фінансового забезпечення та у зв'язку з наявністю пожежно-рятувальних автомобілів, що відпрацювали встановлені терміни експлуатації та вивільняються в результаті оновлення, але за своїм технічним станом можуть бути використані пожежно-рятувальними підрозділами місцевої пожежної охорони, є необхідність врегулювати

на законодавчому рівні питання безоплатної передачі таких автомобілів з державної у комунальну власність.

Результати аудиту також засвідчують потребу в удосконаленні окремих норм Закону України "Про гарантії держави щодо виконання судових рішень", зокрема в частині віднесення коштів державного бюджету, які підлягають стягненню за рішенням суду (частина перша статті 6), до збитків державного бюджету і, відповідно, надання оцінки управлінським рішенням учасників бюджетного процесу, що призвели до таких збитків. Так, із загального обсягу (29 781,5 тис. грн) коштів, які стягнуто з рахунків ДСНС у 2016–2018 роках за рішенням суду, 26 775,5 тис. грн., або майже 90 відс., стягнуто з відповідача за фактично поставлену продукцію. При цьому відповідачем (ДСНС) договірні зобов'язання в частині оплати не виконано у зв'язку з управлінськими рішеннями інших учасників бюджетного процесу, у тому числі і центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів.

Потребує подальшого удосконалення і Закон України "Про публічні закупівлі", зокрема в частині унеможливлення ризиків узгоджених дій учасників торгів та недобросовісної конкуренції.

Рахункова палата за результатами аудиту також вказала ДСНС на необхідність усунення та недопущення у подальшому порушень і недоліків, виявлених під час аудиту. Це стосується, зокрема, планування та використання коштів державного бюджету, дотримання договірної дисципліни та стану внутрішнього контролю.

Відповідні рекомендації надано Міністерству внутрішніх справ України як центральному органу виконавчої влади, який формує державну політику у сфері цивільного захисту, та головному розпоряднику коштів державного бюджету за цією бюджетною програмою та ДСНС як центральному органу виконавчої влади, який реалізує державну політику в цій сфері.

Звіт та рішення Рахункової палати, а також матеріали щодо реагування об'єктів контролю будуть розміщені на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

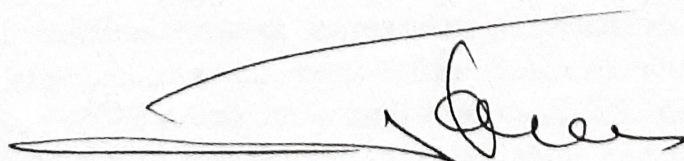
Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслано Кабінетові Міністрів України, рішення та Звіт – Міністерству внутрішніх справ України і Державній службі України з надзвичайних ситуацій для усунення виявлених порушень і недоліків.

Пунктом 2 рішення Рахункової палати від 19.03.2019 № 6-4 рекомендовано розглянути матеріали аудиту на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Додатки: на 58 арк.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан